

obhorui, centum annis in Purgatorio, iusto Dei iudicio ergoque. Si iudicis suorum, de clemetia convalueris; & his diebus iterum expirefas. Haec omnia non me piguit transcribere ex his approbatis authoribus, ne Curatis defint rationes, & exempla ad suadendos infirmos, ut p[ro]p[ter]e, ac devotus, cum in discrimine vita versantur, Oleum Sanctum petant, ac recipient.

Alterum dubium principale resolvendum est, an infirmis peccare possit ob nimiam devotionem erga hoc Sacramentum; illud scilicet plures recipiendo in eadem infirmitate? Pro resolutione hujus dubii attendantur a studiose Lectore quatuor sequentes conclusiones.

Prima Conclusio: Nonnulli Scriptores de Rituibus antiquis in Sacramentorum administratione sollicitant, quod ab hinc ante milie annos Extrema Unctione dabatur infirmis per plures sequentes dies continuos; idque colligunt ex libro Sacramentorum Sancti Gregorii Papae, (quem Hugo Menardus Monachus Benedictinus notis illustravit) nam in eodem libro, inter orationes pro visitatione, & unctione infirmorum pag. 213. ita dicitur post complectiones Unctiones: Deinde comincet eum Corpore, & Sanguine Domini; & sic faciant illi per septem dies si necessitas fuerit, tam de Communione, quam de officio: unde idem Menardus in notis pag. 335. ait: T. de aliis officiis significatur de Unctione; & pag. 336. subdit: Et quoniam bodie in eodem morbo non repetantur hoc Sacramentum, si tamen antiquis voleset usus, id non esset absurdum; quia non cessante morbo, homino adhuc existente in peccatis, obsecrata falem venialis, quo nobis quotidianè obrepunt, quia (septies in die cadit iustus) iure posse hoc Sacramentum Iepidus in eodem morbo repeti. Successive ipse Menardus in notis ad Antiquum Extremam Unctionis conferenda Ritum ex Codice M. S. Ratolii Abbatis pag. 338. Vers. 13. ita advertit: Nota continuationem Unctionis per septem, & plures dies, que etiam extat in Sacramentario S. Eligii. Confirmari potest hac opinio Menardi ex relatione, quam faciunt Sacerdotes Benedictini, seu Acta Sanctorum Ordinis S. Benedicti, in quibus Seculo IV. p. 2. Anno 883. in vita S. Remberti Episcopi Hammaburgensis pag. 433. haec habentur: Septimo ante obitum die ministerium Sacrae Unctionis cum Oleo Sancto ei fieri caput, & una cum Communione Corporis, & Sanguinis Domini uique in diem anime exsuscitare de corpore hoc salutare remedium omnibus die percipit. Quo in loco Joannes Mabillon Monachus Congregationis S. Mauri, Vircelissimum eruditus, liti. B. sic nota. Namque mox olim in Ecclesia nigrabat, ut Unctio infirmorum, que Viatice premittebatur, per plures dies a pluribus Presbyteris repetebatur.

Ergo tamen (pace, ac reverentia tantorum Virorum semper fava) contendo, supradictas reiteratas Unctiones non fuisse reiterationem Sacramenti Extremae Unctionis, sed simplices remissiones curativas pro devotione infirmi iterato ei impensas ex rationibus, quas consideravi supra Decis. LXX. num. 28. & 29. ibi iterum a studiose legendas, & per ea, quæ dixi in Decis. LXXXIX. a. n. 15. & seqq. ubi ex doctrina celeberrimi Jacobi Pignatelli Jurisconsulti Romanii ostendit reiteratas Unctiones, quæ à Gracis exhibuntur cum Oleo Sacro, non esse Sacramenta, sed Sacramentalia, ad cunctos languores, & dolores aliquos membrorum linctorum vim habentia; idque hoc item est interpretandum de Unctionibus antiquorum, quæ reperibantur ob devotionem infirmi periculose decumbentis, post datum eidem Sacramentum Unctionis Extremae. Faver huic meæ opinioni Matthæus Galenus, in Promptuario Theologico Catechesi 182. hoc idem sentiens, & ejus verba referuntur Menardus in Notis p[ro]p[ter]e 335. quæ sunt hujusmo-

di: Ad hec non fieber illud (Unctionis feliciter relatum officium) perfunditur, & properanter, sed ubi ager non corvalescet, redibant eodem sa- 39
cerdotem per Septimum uscentes, non quidem Sa-
cramentum (notet Lector) toties repentes, sed
statim precibus unitione curantes laboraria membra,
præbentes Sanctam Eucharistiam. Ulterius si per

septem continuos dies Sacramentum Extremae Unctionis uniuicue infirmo solitus fuisse ministri-
ti, de unoquoque infirmo, præcipue sublimis con-
ditionis, hujus repetiti Sacramenti Historia me-
ministit. At hoc non narrant, nisi de aliquibus,
siquidem præter exempla Ven. Beda, & S.
Hunegundi, de quibus supra num. 9. & 10. ut hoc
unum aliud exemplum adducam loco plurium aliorum, in istud Actis Sacri Ordinis S. Benedicti
Sæculo primo anno 545. pag. 102. De Clotilde,
(alias Chrotilde) Regina Francorum, in ejus
mortis narratione legitur ita: Corporali aggrita-
tioni gravata letto debubit. Tricesimo itaque de
vocatione sua secundum Apollolum inanida a Sacerdotibus Oleo Sancto, & Sacri Corporis, & Sanguinis
Christi percepto Viatico in Confessione SS. Trinitatis
corpus exiit. Enim mentio singularis, non reiterata
Unctionis per plures dies. Ceterum quidquid in fu-
turi antiquis sacerulis illis; est, quod tunc Sacra-
mentum Unctionis Extremae eodem periculo infir-
mitatis durante reiteraretur per septem, aut plures
dies; sit.

Secunda Conclusio: Illicetum est reiterare Extra-
mam Unctionem eidem infirmo, durante ipsorum
distrimente vita, in quo Oleo Sancto fuit inuenitus.
Probatur h[oc] conclusio ex dicta S. Thomae in
4. diff. 23. qu. 1. art. 4. à Catechismo Romano
de Sacram. Extr. Und. sej. 11. ubi ita dicitur: Il-
lud observare oportet, in una eadem agitazione
cum agere in eadem vita periculoso potius est, semel
tum, uengendum esse. Quod quidem non obscurum
definitum fuit à Tridentino Concilio de Extr.
Und. cap. 23. in illis verbis: Quod si infirmi post
suscipient hanc Unctionem convaluerint, iterum h[oc]
Sacramentum subfido iurari potuerint, cum in aliud
simile vita distincionem inciderint. Ergo si non con-
valuerint post suscepit Sacram Unctionem, non sunt
iterum uengendi. Hoc idem exprefit prohibet Ru-
brica Ritualis Romani de eod. Sacram Extr. Und.
ibi: In eadem infirmitate hoc Sacramentum iterari
non debet. Ratio autem hujus prohibitionis est, ut
infirmi majori cum devotione, ac Spiritus fervore
suscipiant hoc Sacramentum, & superiores ex eo col-
ligant fructus, scientes semel tantum in eadem infir-
mitate ipsum esse recepturos, & ita docent. Invenit
in Extr. Und. q[ua]st. 9. cap. 1. in fine Diana p. 5.
trah. 3. resol. 96. necnon part. 10. trah. 11. resol.
11. Quæ existunt in Operi ejus Coordinato resol.
trah. 2. resol. 39. & 40. Salu[m]anticenses cit. trah. 7.
cap. 4. n. 9. Maistrus d. dispu. 6. in 4. Sent. n. 59.
& Tamburini de Extr. Und. lib. 6. cap. 2. §. 6.

Tertia conclusio: Ex communi Doctrinæ placi-
to in eadem infirmitate potest idem infirmus cursus
Oleo Sancto liniri, quando ipsa infirmitas, quæ erat
periculosa, facta fuit sine periculo; sed deinde iterum
facta est periculosa. S. Thom. in 4. diff. 23. qu. 1.
art. 4. & S. Bonaventura ead. diff. 23. part. 2. qu. 4. in
fin. Maistrus d. dispu. 6. n. 60. hac scribens: Si
infirmus graviter laborans hoc Sacramentum semel sus-
cepit, si postea periculum evasi, & ob morbi diu-
tinationem, ut hydrocephalus, &c. vel phthisis, varietas
notabiliter morbi status, & rursus in simile vita per-
iculum incidat, hoc Sacramentum repetere poter-
it, quia in tali casu novus censor morbi, &
nouæ necessitas. At paulo post subdit: Avertunt tan-
tem Diaboli intentum contra moribundos.

Quarta conclusio: Ex communis Doctrinæ placi-
to in eadem infirmitate potest idem infirmus cursus
Oleo Sancto liniri, quando ipsa infirmitas, quæ erat
periculosa, facta fuit sine periculo; sed deinde iterum
facta est periculosa. S. Thom. in 4. diff. 23. qu. 1.
art. 4. & S. Bonaventura ead. diff. 23. part. 2. qu. 4. in
fin. Maistrus d. dispu. 6. n. 60. hac scribens: Si
infirmus graviter laborans hoc Sacramentum semel sus-
cepit, si postea periculum evasi, & ob morbi diu-
tinationem, ut hydrocephalus, &c. vel phthisis, varietas
notabiliter morbi status, & rursus in simile vita per-
iculum incidat, hoc Sacramentum repetere poter-
it, quia in tali casu novus censor morbi, &
nouæ necessitas. At paulo post subdit: Avertunt tan-
tem Diaboli intentum contra moribundos.

Vera sententia Menardus in Notis p[ro]p[ter]e 335. quæ sunt hujusmo-

42 vero conflet, & appareat, periculum mortis fuisse ve-
re renovatum. Ita Suarez, Nagius, &c. quibus ad-
hærent Diana Coordinatus d. tom. 2. trah. 4. resol.
39. & 40. Salu[m]anticenses d. cap. 4. num. 9. Tam-
burini d. §. 6. à num. 3. & seqq. & Gobatus d.
trah. 8. de Extr. Und. num. 887. & seqq. qui ad-
amissum examinat, quando censenda sit sufficiens
mortis mutatio de periculo in non periculorum;
& è contra? ac ideò in praxi à Parochis consulens
dus & legendus.

Quarta, & Ultima Conclusio est: Si infirmus Oleo
Sancto inundus convaluerit ab illa infirmitate, &
fanus factus extiterit; si deinde in aliam inciderit
mortalem infirmitatem, liniti poterit Sacramen-
to Extremae Unctionis, & hoc exprimit Catechismus
Romanus d. sej. 11. in illis verbis: Quod si post su-
scipient hanc Unctionem ager convaluerit, quoties po-
ste in id vita, distrimente, inciderit, toties ejusdem Sa-
cramenti subfido ei poterit adhiberi. Et hoc con-
corditer docent omnes Theologi, ac Canonici alle-
gantes Constitutionem XIX. Eugenii IV. Incip.
Exultate Deo. &c. in qua §. 9. in fin. ait, Extre-
mae Unctionis Sacramentum esse unum de illis qua-
tor, quæ non imprimit characterem, & reitera-
tionem admittunt. Diana Coordinatus d[icit]. tom. 2.
trah. 4. resol. 39. & 40. Cotonus lib. 2. Contr. 15. num. 40. Salu[m]anticenses d. trah. 7. cap. 4. nu. 9.
Eminentes Card. de Lau[ra] de Extr. Unct. dispu.
11. num. 193. Maistrus d[icit]. dispu. 6. in 4.
Sentent. n. 59. ubi ponit verba Concilii Tridenti
sej. 14. cap. 3. hanc reiterationem in nova infir-
mitate concedentes. Gobatus d[icit]. trah. 8. à num.
886. & seqq. & Barbo[ta] de Parochorum cap. 22. num.
38. ubi alios DD. allegat.

DECISIO LXXXII.

ARGUMENTUM.

Effectus quinque, quos operat Extreme Unctio, declarat præfens Decisio. Hi sunt gratia aug-
mentum, & aliquando gratia prima, Venialium
remissio quo ad culpam, & quo ad partem pa-
ne. Deletio reliquiarum peccatorum. Levamen
conscientie. Robur contra tentationes. Dæmonis : & Sanitas corporis, si expediat animæ salu-
tis. Innumera tres Theologæ Quæstiones de
Præcellentia dictorum Effectuum. De tempore,
quo producuntur; & de eorum influxu post sub-
latum obicem, cum quo fuerat collatum Sacra-
mentum. DD. citati Gobatus d[icit]. trah. 8. de Extr.
Und. num. 909. Salu[m]anticenses de eod. Sacr. trah. 7.
cap. 3. pu[n]ct. 1. Maistrus d. dispu. 6. num. 62. & E-
minent. Card. de Lau[ra] d. dispu. 11. art. 16. per to-
rum, & de his omnibus effectibus quæ magis essen-
tiales sunt, ac sece digna, breviter hic duxi col-
legenda, & in gratiam Parochorum narranda.

Primus itaque effectus Extremae Unctionis est gra-
tia habitualis, seu sanctificans; quæ quidem dupli-
cmodo producitur in anima infirmi Oleo Sancto inun-
di, virtute hujus Sacramenti. Uno, per aug-
mentum ejusdem gratiae, si infirmus, illud sufficiens sit
in gratia, ut effe præsumitur ex præmissa Confes-
sione Sacramenti, & absolutione obtenta, ac ex
Sanctissima perceptione Eucharistie, ut mense apud
omnes fideles gravi morbo laborantes, & apud Pa-
rochos sollicitos de salute suorum Parochianorum.

Ratio hujus augmenti gratiae sanctificantis est, quia
omnibus Sacramentis, quæ appellantur vivorum,
quæ est hoc Extreme Unctionis, commune est
producere hunc effectum, nisi sufficientes obicem
ponant. Altero modo, per infusionem primæ gra-
tia; quæ quidem prima gratia infunditur, si in-
firms

1. Scholastici obscuri, circa effectus Extreme Un-
ctionis.
2. Effectus Extreme Und. quinque.
3. Gratia sanctificans est Olei Sancti primus effec-
tus.
4. Gratia prima aliquando infunditur in Extrema
Unctione.
5. Venialia delentur per Extremam Unctionem.
6. Ex opere operato Oleum Sanctum delet Venia-
lia.
7. Differentia inter Sacramentum Penitentie, & Ex-
trema Unctionis.
8. Peccata debita pro Venialibus remittuntur in Oleo
Sancto.

9. Reliquiae peccatorum deletæ per Extremam Un-
ctionem quid sint?

10. Diaboli opus contra moribundos.

11. Theodori, Chrysostomi, ac Monachi Iconiensis e-
xempla.

¶ firmus bona fide credat, se esse in gratia, sed re vera sit in peccato mortali; para quia non recordetur inculpabiliter de uno, vel pluribus peccatis mortali bus; vel aliquo alio modo habeat conscientiam malitiam aliquam gravi culpa, de qua confiteri non possit, quia usum amissi loquela; tunc enim dūm unguitur Oleo Sancto, licet solam atritionem eliciat de habendum ingressum ad gloriam ob peccata venialia; quae quasi continuo, ac etiam in extremo vita ex humana fragilitate committuntur.

Tertius effectus hujus Sacramenti est abstergere reliquias peccatorum. Ceterum DD. fatus discordis fuit in demonstrando quid sit intelligendum pro reliquis peccatorum; ut disputando demonstrat Emiss. Card. de Lauræ de Extr. Unct. d. disp. 11. art. 16. §. 3. per totum. Magis tamen communis Theologorum opinio est, quod nomine reliquiarum peccati intelligere debeamus animi languorem, temorem, mororem, tristitiam, fastidium, anxietatem, & alias similes animi passiones, quæ ex peccatis præteritis, eorumque recordatione oriri solent; & quæ quodammodo impellunt infirmum ad desperationem, & nimium timorem mortis; ideoque virtus hujus Sacramenti, ut ait Apostolus Jacobus, alleviat infirmitatem, tristitiam, fastidium, anxietatem, & alias similes animi passiones, quæ ex peccatis præteritis, eorumque recordatione oriri solent; & quæ hoc Extremæ Unctionis Sacramento, non principaliiter, & ex ejus institutione; sed per accidens, ac secundarii, de quibus loquendi terminis, quibus Theologi mutantur in Scholis, parum interest disputare in praxi, cum Parochis; ac animatus Rectoribus fatus fuit scire certitudinem hujus effectus collativi etiam primæ gratiæ, ut dictum est supra.

Secundus effectus Extremæ Unctionis est delere in infirmo peccata Venialia. Gonetus de Extr. Unct. d. disp. 2. art. 1. num. 1. ubi allegat. Bonaventura, Scotus, Durandus, & alios DD. antiquo ita docentes. Concordat S. Verb. Extr. Unct. d. num. 16. Navarros in Summa cap. 22. & Gobatus d. træt. 8. num. 913. Facit Catechismus Romanus de Extr. Unct. fess. 14. in illis verbis: Deebant igitur Pastores, hoc Sacramento gratiam tribui, que peccata, & in primis quidem levioria, & in communione appellantur, venialia remitti. Et manifestè deducimus talis effectus tum ex verbis Divi Jacobi, & si in peccatis sit, remittuntur ei, tum ex forma hujus Sacramenti. Indulgeat tibi Dominus quidquid ipse deliquerit; & utrumque ponit etiam Concilium Tridentinum d. fess. 14. de Extr. Unct. cap. 2. Porro circa hunc effectum duo sunt validè notanda, & tamquam dignissima scitu, studioforum memorie Venia genda. Utum est, quod hanc remissionem Veniam operatur Sacramentum Extrémæ Unctionis ex opere operato; quod est dicere, absque ulla coöperatione ipsius infirmi, itau sicut Baptismus ex opere operato, & ex sui institutione delet culpam originalem in pueris absque ulla dispositione subiecta tunc existens in infantili ætate: ita servata proportione facit hoc Sacramentum Extrémæ Unctionis, & ide quamvis detra phreneticis, amentibus, & aliis, qui usum rationis perdidunt, remittit eis peccata venialia, eti nullum actum doloris tunc elicunt; sufficit enim quid in eis non habeant complacentiam formalem, & hoc ex majori Dei misericordia; ut bene differat, ac probat Maistrus d. disp. 6. num. 70. ubi subtiliter advertit, hanc esse differentiam inter Sacramentum Pœnitentia, & Sacramentum Extrémæ Unctionis; quod in illo requirit dolor de peccatis tamquam ejus pars essentialis, & sine quo non fieret Sacramentum; at in hoc non est necessarius dolor, quia existens Extrémæ Unctionis non pendet ex actibus suscipiens; siquidem sine ulla ejus prævia dispositione Venialia remittuntur ex opere operato, & immediate virtute ejusdem Sacramenti Unctionis Extrémæ. Aliud notabile sciens tu dignum est, quod hoc Sacramentum non solùm delet venialia quo ad culpam; sed etiam quo ad pañam temporalem, quam infirmus luitus est in Purgatorio pro hildem venibus; eti non omnem, sed in tanta portione, quæ Divina Clementia magis placet, ut observant Salmantenses d. træt. 7.

Et ne

Et ne Lectore lateat, quid egerint dæmones in morte supranominatorum Theodori, Chrysoftii, & Monachi Iconiensis, sciat id, quod sibi narrat de istud S. Gregorius Papa in cit. lib. 4. Dialog. c. 37. & cap. 38. videlicet, cum Theodorus prædictus inter Monachos vitam ageret, sed monasticam disciplinam despiceret, peste percussus, in agoniam actus, orantibus Monachis ad ejus lectum clamare coepit, Recedit, recedite. Ecce draconis ad devorandum datum sum, qui proper velutram præsentiam devorare me non potest. Sed Monachis ferventibus ortantibus, & eum ut signo Sanctæ Crucis se munire suadentibus, compunctis corde, venianque populans de Deo in pace quietivit. Chrysoftius autem erat vir secularis, ut idem Sanctus Pontifex scribit, tantum plenus virtutis, quantum rebus, superbis, tumidis, carnis fuoluptatibus subditus, & in acquirendis rebus avaritiae facinus accensus. Is, in extremo vita constitutus aperte oculis vidit terribilis viros, & nigerim spiritus coram se affuisse, & vehementer immovere, ut ad inferni clausa cum rapere. Capit tremere, paletere, sudare, & magnis vocibus inducias petere. Sed cum hæc clamaret, in ipsius vocibus de habitaculo suo carnis evulsus est. Subito postea ipse S. Gregorius, Iconi suffis Monasterium, in quo plarimi Monachi sancte vivebant, at eorum unus hypocrita vitam docens, cum ad extremum vita peruenit fratibus ad se convocatis, dixit: Quando me vobiscum crebatis jejunare, oculi vobeam: & ecce nunc ad devorandum Draconi traditus sum, qui cauda sua mea genua, pedesque colligavit. Et hæc proferens imponens occubuit.

Certum est itaque omnem conatum fieri à dæmonibus, ut animas in desperationem inducent, in eorum exitu à corporibus: at Extrémæ Unctionis Sacramentum eas corroborat, & fortis reddit, ut refiant tentationibus cunctis, ac fidentes Divinæ Misericordiæ aeternam salutem consequantur, ut piè deferit P. Segnerius in Chriſt. Infræt. part. 3. discurs. 23. ubi subdit, B. Marianus Ognienensem narratse Jacobo Cardinali de Vitriaco Confessori suo, se vidisse Christum Dominum magna cum Sanctorum, ac Sanctorum cetera afflstantem cuidam agoniante, dum Oleo Sancto liniret, ut eum in spem sue salvacionis erigeret, ac dæmones tentatores sua divina praefencia fugaret. De hoc quanto effectu scribunt Eminent. Card. de Lauræ d. disp. 11. art. 16. §. 4. Maistrus d. disp. 6. num. 64. Invenit de Extr. Unct. 8. cap. 4. concl. 2. addens, quod ex eo Patries vocaverunt Extrémæ Unctionem Spei Sacramentum, quod scilicet innuerit, per eam infirmum erigi, ut fortis eum boſte in exitu dimicet. Salmantenses d. træt. 7. cap. 3. num. 4. Gobatus d. træt. 8. num. 915. & Gonetus d. tom. 5. disp. 1. de Extr. Unct. num. 10. ubi docte advertit, hunc effectum corroborandi infirmum, ut pugnet contra diabolum defum tum ex materia hujus Sacramenti, tum ex forma antiqua Ecclesiæ Mediolanensis, & Venetæ. Ex materia quidem, quæ est Oleum, quia sicut olim Athletæ oleo ungabantur, ut ad luctam, & certamen se prepararent; de quibus Tolofan. Syntagma. Jur. lib. 39. cap. 5. num. 3. & Cornelius à Lapide in 1. Cor. 19. 25. ita infirmi ad pugnandum cum hostie antiqua Sacra hac Unctione Olei disponuntur. Ex forma vero perpetua illarum Ecclesiarum, quæ talis erat: Ugo te Oleo sanctificans in nomine Patris, & Fili, & Spiritus sancti, ut more militis undi preparatus ad certamen, aereas posse superare potestates; quam formam retuli supra Decis. LXVIII. num. 6.

Quintus effectus Unctionis Extrémæ est concedere sanitatem etiam corporis, si hæc expediatur ad latum animæ; ut ait Concilium Tridentinum de Extr. Unct. Sacram. d. cap. 2. fess. 14. ibi: Et sanitatem corporis interdum, ubi saluti anime expedit;

rit, (infirmus) consequtur. Et prout scriptum reliquit S. Thomas 3. p. in Suppl. qu. 30. art. 2. his verbis: Ex hoc Sacramenta non semper sequitur corporis sanatio, sed quando expediat ad spiritualem sanationem, & tunc semper eam inducit, dummodo non sit impedimentum ex parte recipientis. Et ex hoc deducit Gobatus d. træt. 8. num. 917. quod in sensu composito affirmari potest, infirmos aliquando impetrare, ne sanatio corporalis impetrata per Extrémam Unctionem cedat actualiter in bonum animæ; unde fit, cur aliquando Oleo Sancto inuncti, & facti postea malam mortem subeant, qui si statim post Sacram Unctionem deceperint, sanctissime oblinserint, ut disputando differit Tannerus. disp. 7. q. 1. dub. 2. num. 45. & seqq. Sed hæc sunt judicia Dei inscrutabili à nobis adoranda, non inventi. 16 ganda, ut exclamat Apostolus ad Rom. 11. 33. O altitudo divitiarum sapientie, & scientia Dei, quam incomprehensibilis sunt iudicia ejus, & investigabiles viae ejus! unde notavit S. Augustinus in Psalm. 32. Putas, nos percurias posse, quod Apostolus beatus expavit? De ratione imperfurabilium horum Dei iudiciorum, quæ sunt absus multa, legat studiosus, ne dicam curiosus, Antonium Gillemum Presbyterum Congregationis Oratorium in træt. Le Grandezza della SS. Trinitatis d. 48. ubi docte, pīs, ac eruditè de his, & aliis timendis, ac tremendis iudicis divinis agit.

Caterum de sanitate corporis per Sacramentum Extrémæ Unctionis graviter decumbentibus præstabilita, ipsem Gobatus d. træt. 8. ànum. 905. hæc assert exempla. 1. De infirmo, qui urgente morbo de potestate mentis exierat, cui Curatus dedit Sacrum Oleum, quod præsumptuam infantriam, popularem, subdens: Mira dictu, visuque res! simul atque Sacro ritè inunctus est Oleo, mentis sanitatem, paulo etiam post corporis oneritudinem recuperavit. 2. De Rupero Romanorum Rege, de quo supra Decis. 8. num. 27. qui recepta Unctione Extrémæ, de qua tantum timebat, sanus evasit. 3. De infimo è dysenteria in Collegio Monacensi, quem tunc ordinarius Medicus Collegii desperatum dererat, & tamen perceptione hujus Sacri alexipharmacij sanitatem obtinuit. 4. De puella ad agonenem ex infirmitate deducta, quæ Oleo Sacro inungi ex pubebat, dubitans statim mori; sed à Confessario, ut piè crederet, eam Unctionem esse medicinam etiam corpori sanando paratam fuisse, permisit se ungi; & statim tenus respiravit, & postleratu invicti à se Confessario vegeta, & incolunis ultraeoccurrerit. At de his eventibus plures casus Parochi viderint in praxi, quām ego colligere valeam in theorica. Tefsis sum ego ipse de hoc quanto effeci, qui in primis Sacerdoti mei diebus scio, me Oleo Sacro duos Mansionarios hujus Ecclesiæ Cathedralis Patavinae ad extremum vitæ ex gravissimo morbo deductos linisse; R. Andreanus Vighetum unum, alterum Joannem Mariam Tavellinum, & uterque sanitate donatus ope hujus Sacramenti, diuturnam vitam, & felices annos iterum obtinuit.

Tres autem Quæstiones circa hos effectus agitantur à Theologis in Scholis, quas attigisse sufficiet pro coronide, ac conclusione hujus tractatus ne eas studiofors lateat, & ut possint de istud sc̄e 18 plenius instruere apud DD. infra citandos. Prima est, quisnam sit primarius, ac præcipuus effectus ex quinque supradictis? Alii volunt, esse remissionem venialium; alii collationem gratiæ sanctificanis; alii alleviationem animi ipsius ægræ; & alii cœssationem roboris, ac auxiliis ad pugnandum contra diaboli tentationes; ut latissime disputant ex Thomistis Gonetus de Extr. Unct. d. disp. 2. per totam. ex Scottis autem Maistrus cit. disp. 6. queſt. 4. à num. 61. usque ad 86. Altercatio quidem magna est; sed sati nobisit, omnes

nes prædictos effectus explicuisse, & eos omnes si-
vè primarios, sive secundarios inter se fulcire,
ac venerari. Secunda quæstio est, Quandonam Ex-
tremæ Unctio producat prædictos effectus? quod est
quædere, an collatio gratiae, remissio venialium,
concessio levaminis, roboris, ac auxiliorum spiri-
tualium in anima infirmi, fiat in quacumque Unctio-
ne senium, incipienda à prima uice ad ultimam?
vel tantum completa ultima Unctio? De hac
quæstione varia sunt Theologorum opiniones, ut
demonstravi supra in Decis. LXVI. num. 13. & vi-
dere potest studiosus Lector in Diana Coordinato-
rum 2. tract. 4. refol. 20. ex Veteri part.
3. tract. 4. refol. 178. In Salmanticensibus d. tract. 7.
de Sacramentis cap. 3. pñbl. 2. In Mafrio d. disp. 6.
quæst. 5. per totam, & Emin. Cardin. de Laurea d.
disp. 11. art. 16. §. 6. ubi plenè, ac copiose disputa-
tur hæc quæstio, & referuntur opiniones DD. quo-
rum plurimi volunt, hos effectus produci in com-
plemento ultime Unctiois; alii non minoris numeri,
ac autoritatis tenent ad omnem Unctioem imperti-
pertiri partiale effectum juxta formam Sacramen-
ti, quam profert Sacerdos ungens quemcumque sen-
sum infirmi, ne verba ejusdem forme in quoquam
seniū inungendo prolatæ videantur sterilia, in-
utilia, ac otiosa; & hanc opinionem amplectitur Go-
batus d. tract. 8. num. 921.

Tertia tandem Quæstio est. An hoc Sacramentum
possit esse validum, & informe; itaut si infirmus
neque sit attritus, & nullam gratiam
tunc confeatur, ac nullum aliud effectum; si po-
tencia auferatur obex, vel per contritionem, vel per

F I N I S.

INDEX

confessionem ejusdem infirmi, producantur in eius
anima effectus ipsius Sacramenti Extremæ Unctio-
nis in antea eidem ministrati? Tractant hanc
Quæstionem Suarez in 3. p. D. Thom. tom. 4. disp.
41. num. 24. Dicatillus de Extrem. Unct. disp. 1.
dub. 8. num. 117. Palau disp. Unica puri. 5. num.
14. Aversa Sed. 7. & alii, quos citant Salmanti-
censes d. tract. 7. cap. 3. pñbl. 3. num. 10. ubi res-
pondent ad illam affirmativè, docentes, quod si
perverante eodem morbo, & periculo obex pecca-
ti mortalis sublatius fuerit per contritionem, aut Sa-
cramentalis confessionem ipsius infirmi, qui cum
diño obice fuerat Oleo Sancto inunctus; statim ef-
fectus ejusdem Olei Sancti producuntur in anima
ejusdem infirmi. Ratio est, quia cum hoc Sacra-
mentum in eodem morbo, & periculo iterari non
possit, debet habere locum illa regula, quæ in Sa-
cramentis irreterribilibus concedit eorum effectum
dat ei, qui cum obice illa receperat, statim obi-
ce ablato; & hoc ne infirmus remaneat in perpet-
uum abique diñis effectibus. Imò si recipiſſer Ext-
remam Unctioem cum obice, sed inculpabiliter,
puta quia erat sensibus destitutus, sufficeret, recu-
perato rationis uī, eodem morbo durante, solus at-
tritionis actus, (quem eliceret) ad tollendum obi-
ce, & ad consequendos ejusdem Extremæ Unctio-
nis effectus. At si obex tolleretur finito morbo, &
ad alios, sibi non obincipit, ut in ea foram graciām Sancti-

postiſſe validum, & informe; itaut si infirmus
neque sit attritus, & nullam gratiam
tunc confeatur, ac nullum aliud effectum; si po-
tencia auferatur obex, vel per contritionem, vel per

INDEX

VERBORUM, AC RERUM NOTABILIUM, QUÆ IN HIS DECISIONIBUS LXXXII.

De Sacramentis in genere, de Sacramentalibus,
de Sacramento Baptismi, Confirmationis,
atque Extremæ Unctiois continentur,

Alphabetico ordine digestus.

Prior numerus significat Decisionem: secundus Decisionis numerum.

A

- Ablutio an unica, vel tria esse de-
beat in Baptismo? Decis. 29. nu. 6. & 14.
Ablutio in qua parte corporis bapti-
tio? Decis. 80. num. 8.
- Ablutio an unicæ, vel tria esse de-
beat in Baptismo? Decis. 29. nu. 6. & 14.
Amentibus, seu furiosis, ac danda sit Extrema Un-
ctio? Decis. 80. num. 15.
- Amentia forma antiqua in Extremæ Unctiois
Sacramento. Et an effet deprecatoria, vel indi-
cativa? Decis. 68. num. 6. & 14.
- Amentibus, seu furiosis, ac danda sit Extrema Un-
ctio? Decis. 80. num. 15.
- Amentibus danda Extrema Unctio, si ante habue-
runt usum rationis: secus si tales fuerint à nativi-
tate. Et cur? Decis. 80. num. 39. 40. 41. & 42.
- Amenti à nativitate an dari possit Extrema Un-
ctio sub conditione? Decis. 80. num. 42. & 44.
- Amor in Deum triplex; Complacentia, Benevo-
lentia, & Appreciationis. Decis. 27. num. 5.
- Amor nimis dementia est. Decis. 80. num. 21.
- Androgyni, & Hermaphroditi qui sint? & unde
dicantur? Decis. 46. num. 8.
- Angeli an possint ministrare Sacramenta? Decis. 12.
num. 2. & 3.
- Angeli an possint baptizare? Decis. 35. num. 8.
- Animalia domestica in peste in alienas domos non
permittantur transire; vel ex viciniis in proprias
sædes venire. Decis. 83. num. 27.
- Anima nostra operationes duas. Una per organa,
alia fine. Decis. 67. num. 8.
- Antecineralia offitorum illitis veneno liquore olim Me-
djolani, & Venetiis introducta Pestis. Decis. 83.
num. 10.
- Antecineralia quid sint? Decis. 81. num. 30.
- Antepositio verborum an oblit validati formæ?
Decis. 10. num. 2. & 7.
- Antiqui unde sumerent nomina imponenda pueris?
Decis. 44. num. 2.
- Antiquitùs an uno uigente infirmum, alter proser-
ret formam? Decis. 70. num. 27.
- Antiquitùs an plures repeteretur Extrema Unctio
in eadem infirmitate? Decis. 81. n. 34.
- Apoplexia auferit rationis usum. Decis. 80. nu-
mer. 25.
- Apoxianum timentes an Oleo Sancto muniendi?
Decis. 79. num. 27.
- Apostoli qua methodo baptizarent? Decis. 29. nu-
mer. 12.
- Apostoli an uterent Chrmate in dando Sacra-
mento Confirmationis? Decis. 54. num. 4.
- Apostoli quando sint ordinati Sacerdotes? & quan-
do consecrati Episcopi? Decis. 63. num. 4. & 10.
- Apostoli non ordinati Sacerdotes uengebant infirmos;
& an illæ Unctioes essent Sacramentum? De-
cis. 69. num. 5. & 15.
- Apostoli an communicati, & ordinati ante Baptis-
mum. Decis. 77. num. 9. & 24.

M. Apo-